

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Ratio secunda partis est: Lex formaliter & in recto nominat ordinationem & imperium legislatoris: ergo illa, quæ pertinent ad intrinsecam constitutionem legis, debent se tenere ex parte legislatoris: atqui solum activa promulgatio se tenet ex parte legislatoris; passivè verò sumpta pro signo manifestativo legis, sic moraliter recipitur in ipsis subditis: ergo promulgatio non passivè sed activè accepta pertinet ad intrinsecam constitutionem legis. Quo tamen non obstante est requisitum essentialiter connotatum, sine quo activa promulgatio consistere, vel intelligi nequit: prout in simili de revelatione Divina, in Tractatu de fide dicemus, illam activè sumptam esse formale motivum fidei, passivè verò acceptam connotari per modum essentialis requisiti.

§. II.

Solvuntur objectiones.

6. **O**bjicies primò. Applicatio & approximatio causæ non est formale constitutum ipsius: sed promulgatio legis, tanquam causæ obligativa, est ipsius applicatio ad subditos: ergo non est formale constitutum legis. Minor habetur à S. D., qui legem nuncupat mensuram; promulgationem verò applicationem. Major quoque probatur: Applicatio causæ & mensuræ præsupponit causam & mensuram in sua essentia & actu primo jam constitutam: ergo eandem non constituit.

Respondeo distinguendo min. promulgatio est applicatio legis inchoativè & inadæquatè acceptæ, nempe pro regula solum aptitudinaliter mensurante, concedo; completè & adæquatè acceptæ, pro regula publica actu mensurante, & habente efficaciam formalem actualem obligandi, nego. Sic enim promulgatio non est mera applicatio sed intrinsecum complementum & constitutum legis.

7. **O**bjicies secundò. Actus secundus alicujus essentia præsupponit illam jam constitutam in actu primo: sed promulgatio pertinet ad actum secundum legis, quippe inducens obligationem actualem ipsius: ergo præsupponit essentiam legis, ejusque virtutem obligatoriam in actu primo.

Respondeo negando, vel distinguendo majorem: nisi illa sit de genere actus secundi, concedo; si sit, nego. Nam utique inter rerum essentias continentur actus liberi, vitales, visio, imperium, locutio, consilium, revelatio, &c. quæ omnia constituent formaliter in actu secundo. Sic

itaque lex completè sumpta non est potentialis sed actualis mensura humanorum actuum, regula & locutio publica & præceptiva Principis, actu obligatoria subditorum, ideoque non petendum primum, sed per actum secundum regulandi, mensurandi, obligandi, ad quod intrinsecè pertinet promulgatio, constituitur.

Objicies tertio. Lex est actus prudentiæ existentis in Principe: sed actus prudentiæ secundum suam essentiam & rationem formalem completè habetur in actu intellectus practici dictantis aliquid esse faciendum, vel omittendum ante omnem promulgationem: ergo lex secundum suam essentiam completè habetur ante omnem promulgationem.

Respondeo. Lex est actus prudentiæ, qui sit imperium politicum actu obligans subditos, concedo; alius quicumque, nego: sed actus prudentiæ, qui tantum est dictamen judicativum de agendis vel omittendis, completè habetur ante promulgationem, concedo; qui est dictamen imperativum actu obligans, nego min., & consequentiam.

Objicies quartò. Datur lex etiam promulgatione non existente: ergo non constituitur per promulgationem. Antecedens probatur primò, quia promulgatio est actus transiens, quo transacto permanet virtus & efficacia legis. Secundo: quia datur lex æterna, cum tamen promulgatio tam divinæ quam aliarum legum non nisi in tempore cœperit.

Respondeo negando antecedens. Et primam probationem distinguo. Promulgatio est actus transiens actu, concedo; tam actu, quam virtute, nego: remanet quippe in effectu à se relicto, v. g. signo, scripturâ, memoria, moribus hominum. Secundam probationem distinguo. Datur lex æterna ante promulgationem, quæ sit ab æterno sub inadæquata & inchoativa ratione legis, concedo; sub adæquata & completa ratione legis, nego.

Colliges ex dictis. Quomodo concordanda sint duo axiomata in speciem opposita, quorum uno dicitur, *leges prius condi, quam promulgentur*, altero, *leges institui, cum promulgentur*. Nam primum procedit de lege solum inchoativè & inadæquatè sumpta, pro regula aptitudinali; alterum verò procedit de lege completè & adæquatè sumpta pro regula actuali, habente formalem efficaciam obligandi.

DISPUTATIO XXXII.

DE

Lege æterna, & naturali.

Inter prima & potissima membra, quibus Lex dividitur, poni solet lex æterna, & naturalis, quamvis non sint membra secundum philosophicum rigorem usquequaque distincta; eum Lex naturalis, ut in decursu patebit, formaliter accepta à lege æterna non distinguatur. Utriusque in hac Disputatione naturam, subjectum, materiam & proprietates inquirimus.

ART.